

بچه شیعه

بچه شیعه
باید مسجدی باشد

اصل دوم: اصل تدریج

پیامبر اکرم در بیان اهمیت اصل تدریج میفرمایند: «والدین وظیفه دارند در سه سالگی کلمه توحید [لا اله الا الله] را به طفل بیاموزند و در چهار سالگی [محمد رسول الله] را به او یاد بدهند و در پنج سالگی رویش را به قبله کنند و به او بگویند که سر به سجده گذارد. در شش سالگی رکوع و سجده صحیح را به او بیاموزند و در هفت سالگی به طفل بگویند دست و صورت را بشوی و نماز بگزار!». همانطوری که غذای نوزاد در ابتدا شیر مادر است و بعد از شش ماهگی با حریره بادام و فرنی رقیق، او را تغذیه می کنند و با ترتیب و آهنگ خاصی مواد غذایی با ترکیبات بیشتر را به غذای روزانه او اضافه می کنند، به همین صورت تغذیه روحی نیز روندی ملایم و مرحله بندی شده دارد.

دومین اصل از اصول تربیت دینی، اصل تدریج است. تربیت در دوره های رشد و بر اساس یک سیر منظم صورت می گیرد. توجه نکردن به اصل تدریج، والدین را با مشکلات زیادی روبه رو می کند زیرا اگر کودک به یکباره و بدون آمادگی تدریجی، در همان روز مقرر که مکلف می شود با انبوهی از تکالیف روبرو شود و خود را ملزم به رعایت همه آنها بداند، شانه خالی می کند و از عهده این همه وظیفه بر نمی آید. اگر هم بپذیرد، مکلف شدن (که یک شرافت ارزشمند است) برای او خاطره ای شیرین و به یاد ماندنی نخواهد بود. بنابراین اصل تدریج به ما می گوید که تربیت کودک، امری تدریجی و زمان بندی شده است که در هر زمان الزامات و برنامه های خاص خود را دارد.

پرسیدم: بهترین راه تربیت کردن چیست؟
گفت: فرزند خود را مثل فرزند همسایه بزرگ کن!

گفتم: چگونه؟

گفت: وقتی فرزند همسایه در خانه تو میهمان است به او احترام میگذاری، حالش را میپرسی، وقتی از مدرسه برگشت ابتدا سراغ کیف و نمرات او نمیروی، در رابطه با نوع غذا نظرش را میپرسی، درباره زمان خوابیدن با او مشورت میکنی، نظر او را خیلی از مواقع جویا میشوی، نزد او با همسرت دعوا نمیکنی، بدان که فرزند تو و فرزند همسایه هر دو در خانه تو میهمان هستند. یکی چند روز و آن دیگری چند سال. فقط کافی است بدانی احترام، احترام می آفریند نه احساس مالکیت.

نقل قول منسوب به مرحوم پرفسور محمود حسابی

امام سجاد علیه السلام:

پروردگارا! پس از مرگ من، همچنان فرزندانم را

در سایه عنایت خویش نگهدار

(صحیفه سجادیه، دعای ۲۵)

پرسش از کارشناس مذهبی (حجت الاسلام والمسلمین حسین دهنوی)

پرسش: سن مناسب برای آموزش دینی چه زمانی است؟

پاسخ: بهترین زمان برای این امر، دوران نونهالی است. چرا که فطرت خداجویی نونهالان دست نخورده است و این کار والدین را بسیار ساده می کند. امیرالمومنین (ع) خطاب به فرزندش امام حسن مجتبی (ع) میفرماید: «و برادب آموختن تو همت گماشتم در حالی که کودک و دارای نیتی سالم و نفسی پاک بودی». نخستین آموزش ها پس از تولد آغاز می شود. اذان و اقامه در گوش راست و چپ نوزاد، نخستین آموزه های دینی (توحید، نبوت، امامت و...) را به کودک القامی کند. البته این آموزش مستقیم نیست اما در ضمیر ناخودآگاه او تاثیر خواهد داشت. با توجه به ایجاد حس مذهبی کودکان، حدود دو تا سه سالگی بهترین زمان برای آموزش ارزش های دینی است. آموزش دوست داشتن خدا، محبت پیامبر گرامی (ص) و اهل بیت (ع) و صلوات بر آنان، آغاز کار با نام خدا، شکر خدا و سپاسگزاری نعمت های او آموزش های مناسب این سن هستند. براساس فرمایش رسول اکرم (ص)، آنچه کودک در این سن می آموزد مانند نقش کندن بر سنگ است که به سختی از بین می رود.

پیامبر رحمت (ص):
فرزندان خویش را تربیت نمایید
که در برابر آنها مسئولید.

بفرمایید کتاب!

کتاب «دوران طلایی تربیت» نوشته آقای محمدعلی قاسمی به موضوع تربیت دینی فرزند از تولد تا هفت سالگی می پردازد.

این کتاب نگارش شده است تا راه و روش ایجاد زمینه های تربیت دینی را از تولد تا هفت سالگی نشان دهد، این دوره مهم ترین دوران شکل گیری شخصیت کودک است و تربیت درست این زمان، می تواند آینده ای زیبا برای کودک امروز رقم بزند. این کتاب با سرفصل هایی چون نقش والدین در تربیت دینی، تربیت جنسی، نقش بازی در تربیت دینی، ناهنجاری های تربیتی و تشویق و تنبیه به زیور طبع آراسته شده است.

این کتاب توسط انتشارات نور الزهراء (س) با قیمت ۸ هزار تومان به چاپ رسیده است.

